
Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ CESSDA
«Η κοινωνική έρευνα στην Ελλάδα σήμερα: η ανάγκη για συνέργειες σε ένα ρευστό περιβάλλον»
Ρέθυμνο, 24-25 Οκτωβρίου 2015

Χρίστος Παπαθεοδώρου

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης
christos@socadm.duth.gr

Βασικά ερωτήματα της παρουσίασης

- Ποια η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στην χάραξη και αξιολόγηση πολιτικών και παρεμβάσεων στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής;

Εστίαση της παρουσίασης στις πολιτικές άμβλυνσης της φτώχεια και αποστέρηση

- Σε ποιο βαθμό τα διαθέσιμα δεδομένα επιβεβαιώνουν τις πολιτικές που προωθούνται (επιβάλλονται) σε εθνικό και υπερεθνικό (ΕΕ) επίπεδο για την αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων της κρίσης;
- Οδηγούν οι πολιτικές αυτές σε αύξηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος κοινωνικής προστασίας;
- Ποιες πολιτικές ή/και συστήματα κοινωνικής προστασίας είναι αποτελεσματικότερα στην αντιμετώπιση της φτώχειας και της αποστέρησης;

SOCIAL
DATA
NETWORK

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

2

Κίνητρα της παρουσίασης

- Οικονομική κρίση οδηγεί σε αυξημένες ανάγκες για κοινωνική προστασία
- Δυσκολία αντιμετώπισης κοινωνικών επιπτώσεων της κρίσης.
 - *Αυξημένες ανάγκες για κοινωνική προστασία*
 - *Μειωμένη ικανότητα άντλησης των απαραίτητων πόρων*
 - *Κενά στην κοινωνική προστασία*
- Επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης (φτώχεια, αποστέρηση) μέσω των πολιτικών δημοσιονομικής πειθαρχίας (λιτότητας) που επιβάλλονται στις χώρες που πλήττονται περισσότερο από την κρίση στο πλαίσιο των μνημονικών δεσμεύσεων.
- Η πολιτικές αυτές νομιμοποιούνται στο πλαίσιο της ρητορείας για βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος κοινωνικής προστασίας (λχ εισαγωγή ή ενίσχυση πολιτικών Ελαχίστου Εγγυημένου Εισοδήματος)

SOCIAL
DATA
NETWORK

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου (25/10/2015)
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

3

Κυρίαρχη ρητορεία

Η κρίση δεν αντιμετωπίζεται ως ενδημική στις σύγχρονες οικονομίες αλλά ως πρόβλημα της κάθε χώρας (αντανακλώντας εσωτερικές αδυναμίες και ανισορροπίες). Έτσι, η κρίση της Ελλάδας αντιμετωπίζεται κυρίως ως ένα απομονωμένο γεγονός που δεν συνδέεται με την παγκόσμια οικονομική κρίση.

Οι Έλληνες παρουσιάζονται ως υπεύθυνοι της κρίσης, υποστηρίζοντας ότι τα προηγούμενα χρόνια απολάμβαναν ένα υψηλό επίπεδο διαβίωσης που δεν ανταποκρίνονταν στις οικονομικές τους δυνατότητες. Επίσης εργάζονται λιγότερο σκληρά σε σχέση με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους (άποψη που αναπαράχθηκε ευρέως από ΜΜΕ αλλά και Ευρωπαίους πολιτικούς) και το υψηλό επίπεδο διαβίωσης χρηματοδοτήθηκε με δανεισμό και μέσω ενός γενναιόδωρου συστήματος κοινωνικής προστασίας.

Ενοχοποιείται το σύστημα κοινωνικής προστασίας και οι σχετικές δαπάνες για την κρίση στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με την υπόθεση του Moral Hazard θα έπρεπε λοιπόν να τιμωρηθούν ώστε να μην επαναλάβουν τα ίδια λάθη.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου (25/10/2015)
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

4

Δεδομένα και Μεθοδολογικά ζητήματα

Δεδομένα:

- European Community Household Panel (ECHP), 1994-2001
- EU Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC), 2003 -

Ορισμός φτώχειας στην παρούσα ανάλυση:

- Υιοθετείται ο ευρέως χρησιμοποιούμενος ορισμός σχετικής φτώχειας σύμφωνα με την οποίο το όριο φτώχειας ορίζεται στο 60% του διαμέσου ισοδύναμου εισοδήματος των νοικοκυριών (ατόμων) της χώρας

Κοινωνική προστασία

- Για τη συγκριτική ανάλυση της φτώχειας και της αποστέρησης στις χώρες της ΕΕ-15 και τη διερεύνηση της επίδρασης της κοινωνικής προστασίας οι χώρες ομαδοποιούνται ως προς τον τύπο του κοινωνικού κράτους που έχουν αναπτύξει (βλ Esping-Andersen 1990, Leibfried 1992, Ferrera, 1996, Παπαθεοδώρου & Πετμεζίδου, 2004, 2005, Παπαθεοδώρου και Δαφέρμος 2010-2011):

Σοσιαλδημοκρατικό

Συντηρητικό- κορπορατιστικό

Φιλελεύθερο

Νοτιο-ευρωπαϊκό.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου (25/10/2015)
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στην
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

Πραγματικότητα

*Ελέγχοντας της εγκυρότητα των απόψεων που
προτανεύουν στο δημόσιο διάλογο και στη διαδικασία
χάραξης και αξιολόγησης πολιτικών.*

Τι δείχνουν τα διαθέσιμα εμπειρικά δεδομένα;

SOCIAL
DATA
NETWORK

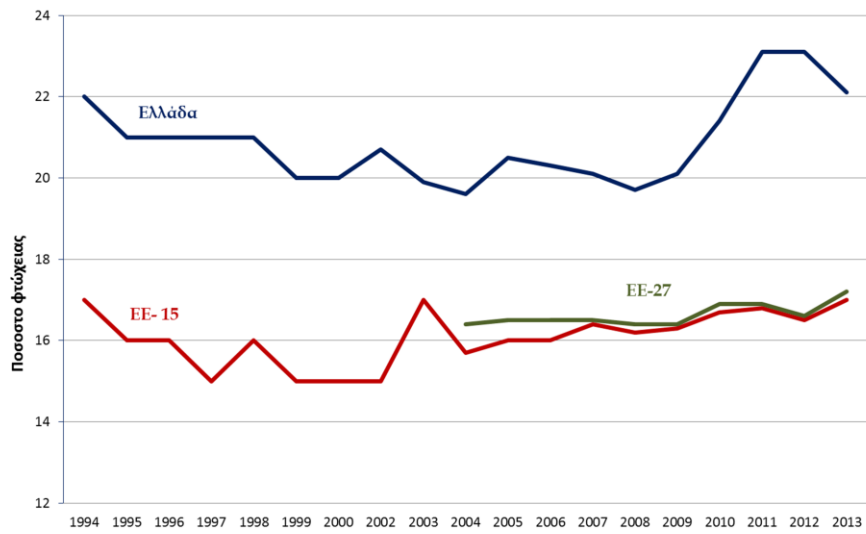
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου (25/10/2015)
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

6

Η διαχρονική εξέλιξη της φτώχειας στην Ελλάδα και την ΕΕ, 1995-2014 (εισοδήματα 1994-2013)

Πηγή: Eurostat (πρόσβαση 24/10/2015)

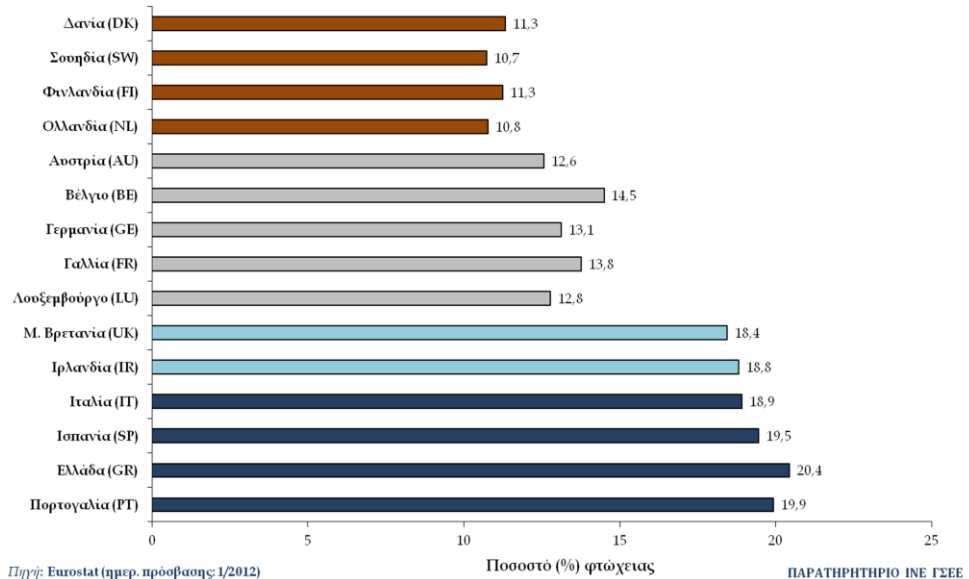
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στην
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

Ποσοστό (%) φτώχειας, μέσος όρος 1995-2010, (εισοδήματα 1994-2009), ΕΕ-15

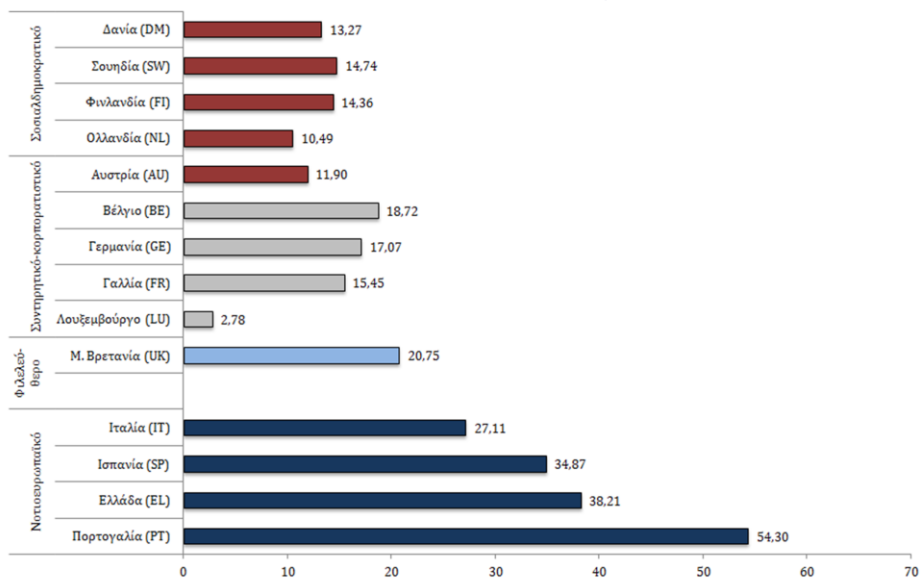

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου (25/10/2015)
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

Ποσοστό φτώχειας στις χώρες της ΕΕ (15), σύμφωνα με τη γραμμή φτώχειας της Δανίας, 2010 (εισοδήματα 2009, σε τιμές αγοραστικής δύναμης)

Πηγή: Papatheodorou (2014)

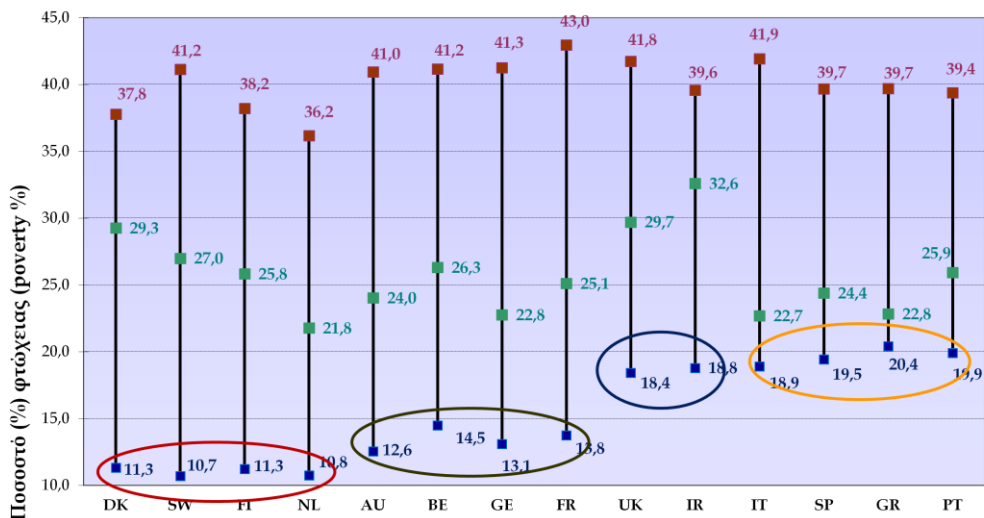

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρήστος Παπαθεοδώρου (25/10/2015)
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στην
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

Ποσοστό (%) φτώχειας πριν και μετά από τις κοινωνικές μεταβιβάσεις σε χρήμα, ΕΕ-15, μέσος όρος 1995-2010 (εισοδήματα 1994-2009).

■ Πριν από τις κοιν. μεταβιβάσεις ■ Μετά τις συντάξεις (και πριν από τις λοιπές κοιν. μεταβιβάσεις) ■ Μετά τις συνολικές κοιν. μεταβιβάσεις

Πηγή: Επεξεργασία δεδομένων από Eurostat

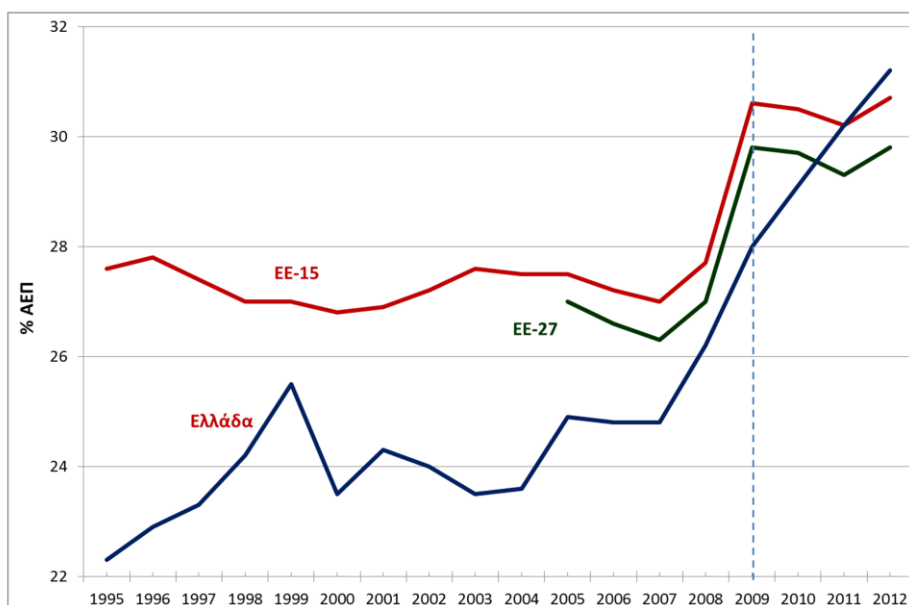
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρήστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

Δαπάνες για κοινωνική προστασία (% ΑΕΠ) ΕΕ και Ελλάδα, 1995-2012

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat (24/10/2015)

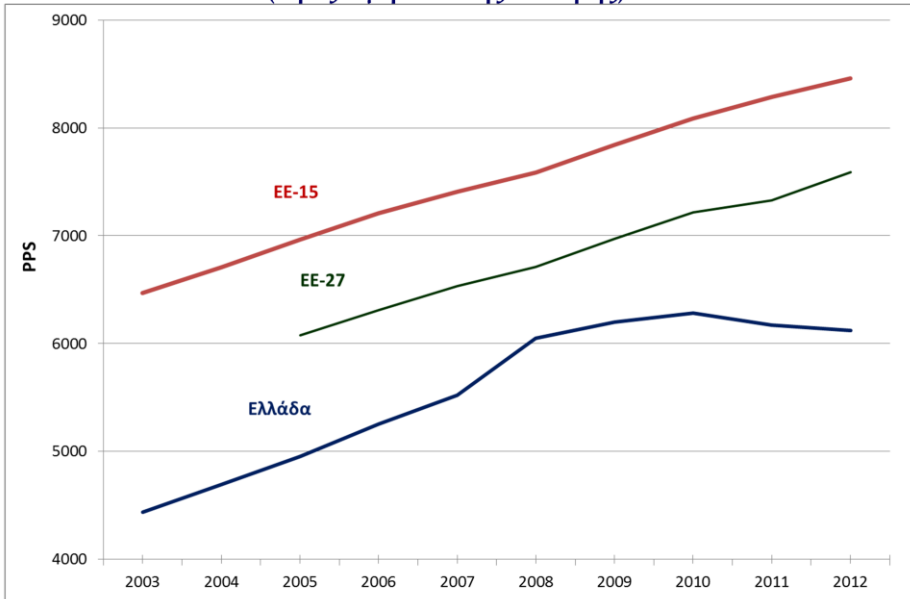

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρήστος Παπαθεοδώρου (25/10/2015)
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

Δαπάνες για κοινωνική προστασία, ΕΕ και Ελλάδα, 2003-2012, σε PPS (τιμές αγοραστικής δύναμης) ανά κάτοικο

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων Eurostat (24/10/2015)

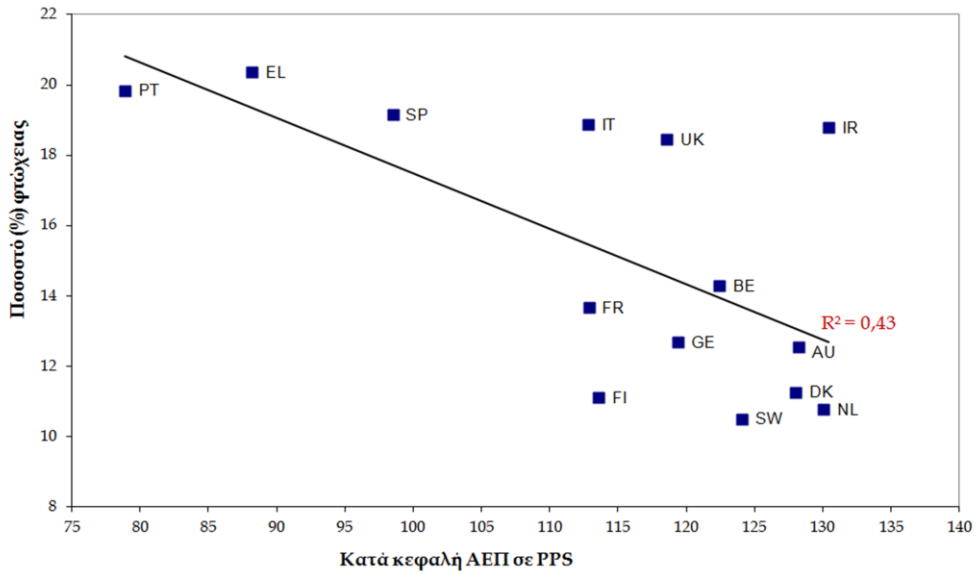

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρήστος Παπαθεοδώρου (25/10/2015)
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

Ποσοστό φτώχειας και κατά κεφαλή ΑΕΠ σε PPS (ΕΕ-27=100), ΕΕ-15, 1995-2008

Πηγή: Δαφέρμος & Παπαθεοδώρου (2012) - (Επεξεργασία δεδομένων Eurostat)

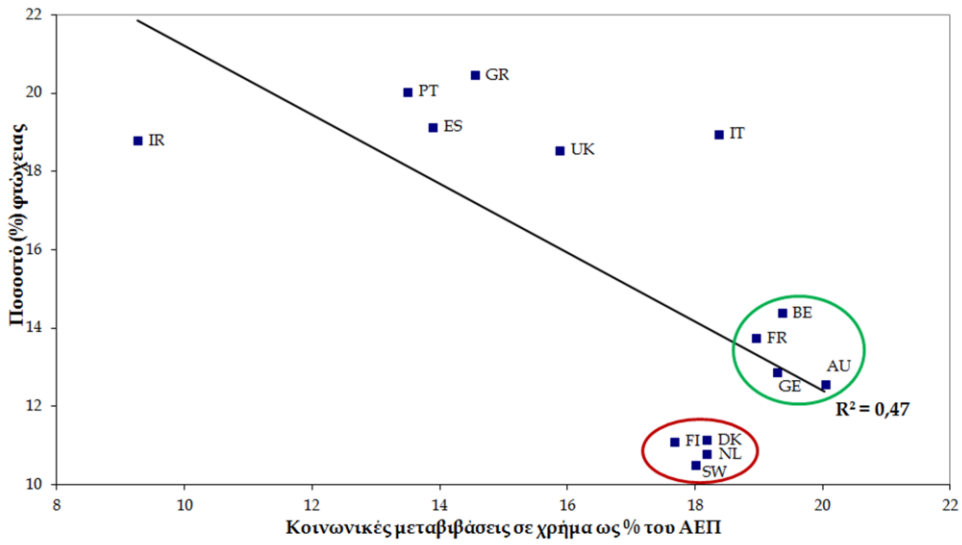
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρήστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στην
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

Φτώχεια και κοινωνικές μεταβιβάσεις σε χρήμα (ως ποσοστό του ΑΕΠ), ΕΕ-15 (εκτός Λουξεμβούργου), 1994-2008 (μέσος όρος)

Πηγή: Δαφέρμος & Παπαθεοδώρου (2012) - (Επεξεργασία δεδομένων Eurostat)

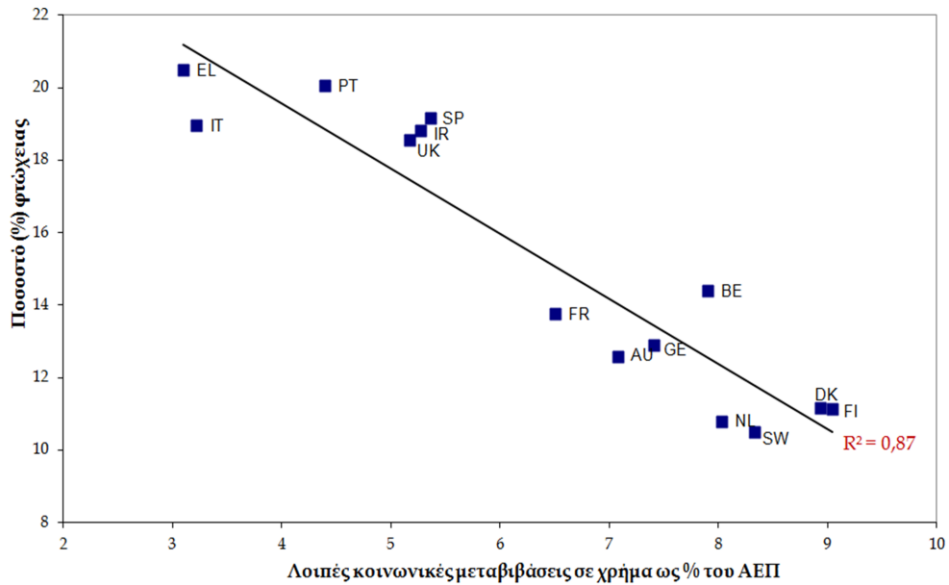
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρήστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάρηση και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

**Φτώχεια και λοιπές εκτός συντάξεων κοινωνικές μεταβιβάσεις σε χρήμα
(ως % του ΑΕΠ), ΕΕ-15 (εκτός Λουξεμβούργου), 1994-2008**

Πηγή: Δαφέρμος & Παπαθεοδώρου (2012) - (Επεξεργασία δεδομένων Eurostat)

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρήστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

15

Χαρακτηριστικά του συστήματος Κοινωνικής Προστασίας της Ελλάδος

- Περιορισμένη καθολικότητα στις παροχές
- Μεγάλα κενά στην κοινωνική προστασία
- Υψηλό κατακερματισμό στις παροχές
- Υψηλό βαθμό πώλωσης στην αναπλήρωση του εισοδήματος
- Κυριαρχία των συντάξεων στις κοινωνικές μεταβιβάσεις
- Ανεπαρκή λουπά (εκτός συντάξεων) κοινωνικά επιδόματα σε χρήμα
- Υποανεπτυγμένη συμμετοχή του τρίτου τομέα
- Μεγάλη εμπλοκή του ιδιωτικού τομέα στην Υγεία (ημι-δήμοσιο σύστημα)
- Η οικογένεια και τα συγγενικά δίκτυα παίζουν σημαντικό ρόλο στην παροχή κοινωνικής προστασίας.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

16

Η επίδραση μακροοικονομικών και θεσμικών παραγόντων στην ανισότητα και φτώχεια

- Dafermos, Y and Papatheodorou, C. (2013), What drives inequality and poverty in the EU? Exploring the impact of macroeconomic and institutional factors. *International Review of Applied Economics*, Vol. 27, No. 1, pp. 1-22

Αξιοποιώντας τεχνικές πάνελ (*panel data techniques*) διερευνούμε τους μακροοικονομικούς και θεσμικούς προσδιοριστικούς παράγοντες της ανισότητας και της φτώχειας στην ΕΕ την περίοδο 1994-2008.

Έμφαση δόθηκε στην επίδραση του **μακροοικονομικού περιβάλλοντος**, της **κοινωνικής προστασίας** και των **θεσμών της αγοράς εργασίας**

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

17

Αποτελέσματα της ανάλυσης

- Αναδεικνύεται ο κρίσιμος ρόλος του συστήματος κοινωνικής προστασίας στον τρόπο με τα οποίο η οικονομική μεγέθυνση και οι κοινωνικές μεταβιβάσεις επιδρούν στην ανισότητα και την φτώχεια.
- Οι κοινωνικές μεταβιβάσεις σε χρήμα (και κυρίως οι μεταβιβάσεις εκτός συντάξεων) έχουν καθοριστική επίδραση στην ανισότητα και φτώχεια.
- Η ερμηνευτική δύναμη των λοιπών (εκτός συντάξεων) κοινωνικών μεταβιβάσεων είναι μεγαλύτερη από αυτή της οικονομικής μεγέθυνσης (ΑΕΠ).
- Η ίδια μείωση της φτώχειας μπορεί να επιτευχθεί είτε με αύξηση του κατά κεφαλή ΑΕΠ κατά 9-25% είτε με μία αύξηση των λοιπών κοινωνικών μεταβιβάσεων κατά 1 ποσοστιαία μονάδα του ΑΕΠ
- Η απασχόληση και οι θεσμοί της αγοράς εργασίας δεν εμφανίζονται να έχουν σημαντική και ξεκάθαρη (clear-cut) επίδραση στην φτώχεια και την ανισότητα

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου (25/10/2015)
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

18

Η επίδραση της κοινωνικής προστασίας στην οικονομική μεγέθυνση

Δαφέρμος, Γ. και Παπαθεοδώρου, Χ. (2013) Η συμβολή του συστήματος κοινωνικής προστασίας στην οικονομική μεγέθυνση. Παρατηρητήριο Οικονομικών και Κοινωνικών Εξελίξεων, Αθήνα: ΙΝΕ-ΓΣΕΕ

Έχοντας ως βάση το κείνσιανό θεωρητικό πλαίσιο, και εκτιμήσεις για του πολλαπλασιαστές των κοινωνικών μεταβιβάσεων στην Ελλάδα και άλλες χώρες της ΕΕ-15 η ανάλυση έδειξε ότι:

Οι πολλαπλασιαστές των κοινωνικών μεταβιβάσεων είναι ιδιαίτερα υψηλοί στην Ελλάδα. Πιο υψηλή τιμή εμφανίζουν οι πολλαπλασιαστές των κοινωνικών μεταβιβάσεων σε είδος.

Κατά συνέπεια οι περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες είναι πιθανόν να συντέιναν στη επιδείνωση της κρίσης.

Οι περικοπές στις κοινωνικές δαπάνες φαίνεται να επηρεάζουν αρνητικά την βιωσιμότητα του Δημοσίου Χρέους.

Μια αύξηση των κοινωνικών δαπανών (και ιδιαίτερα αυτών που αφορούν τις δαπάνες σε είδος) θα συνεισφέρει στην αύξηση του ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

19

Ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα

- Ως βασικό μέτρο αντιμετώπισης της φτώχεια και της αποστέρησης προωθείται (μνημονιακή δέσμευση) το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (δηλαδή χρηματική παροχή που δίνεται με βάση τον έλεγχο πόρων των δικαιούχων).

- Σε τι διαφέρει το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα από το Βασικό Εισόδημα:

Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα

- Είναι ενταγμένο στην νεοφιλελεύθερη παράδοση (βλ Αρνητικό Φόρο Εισοδήματος που πρότεινε ο Milton Friedman)
- Εξασφάλιση ενός ελαχίστου επιπέδου διαβίωσης μέσω χρηματικών παροχών που δίνονται με έλεγχο πόρων των δικαιούχων.
- Αποδέχτες είναι κυρίως οι οικογένειες.
- Συνήθως οδηγεί σε αποδυνάμωση των άλλων κοινωνικών παροχών εφόσον τα νοικοκυριά μπορούν να απευθύνονται στην αγορά για την προμήθεια των σχετικών αγαθών και υπηρεσιών.
- Οδηγεί σε στιγματισμό των αποδεχτών και σε υψηλή γραφειοκρατία (υψηλό διοικητικό κόστος διαχείρισης)

Βασικό Εισόδημα

- Καθολικό χρηματικό επίδομα που χορηγείται στα άτομα χωρίς έλεγχο των πόρων (εισοδηματικά ή περιουσιακά κριτήρια).
- Συνήθως δεν οδηγεί σε αποδυνάμωση των λοιπών κοινωνικών παροχών σε είδος αλλά στην εξασφάλιση ενός δικτύου ασφάλειας.
- Εξασφάλιση ενός ικανοποιητικού επιπέδου διαβίωσης

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

20

*Ποιες είναι οι μέχρι τώρα επιπτώσεις
της οικονομικής κρίσης και της
λιτότητας στην φτώχεια και την
αποστέρηση;*

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου (25/10/2015)
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

21

Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και της λιτότητας στην φτώχεια της Ελλάδας 2008-2013 (έρευνες 2009-2014)

Πηγή (Source): Eurostat (πρόσβαση 24/10/2015)

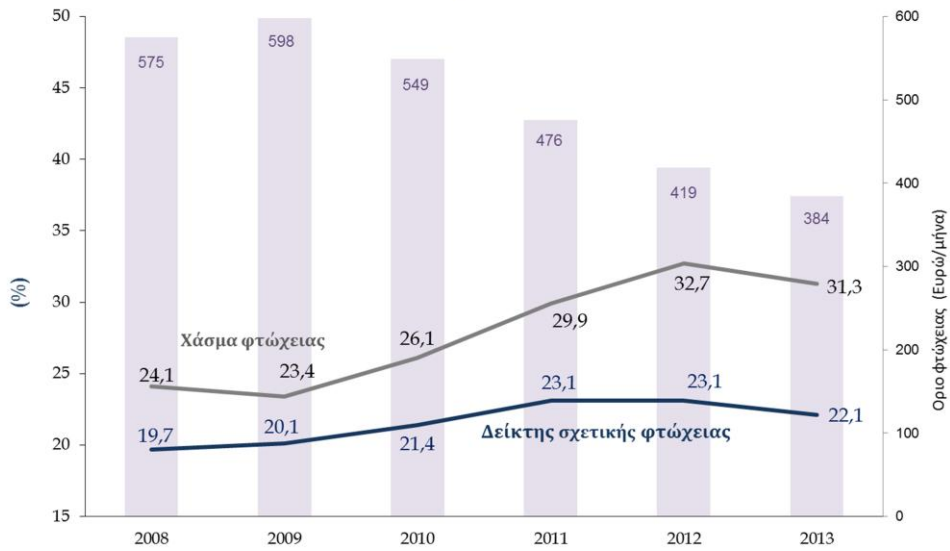
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και της λιτότητας στην φτώχεια της Ελλάδας 2008-2013 (έρευνες 2009-2014)

Πηγή (Source): Eurostat (πρόσβαση 24/10/2015)

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρίστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και της λιτότητας στην φτώχεια της Ελλάδας 2008-2013 (έρευνες 2009-2014)

Πηγή (Source): Eurostat (πρόσβαση 24/10/2015)

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

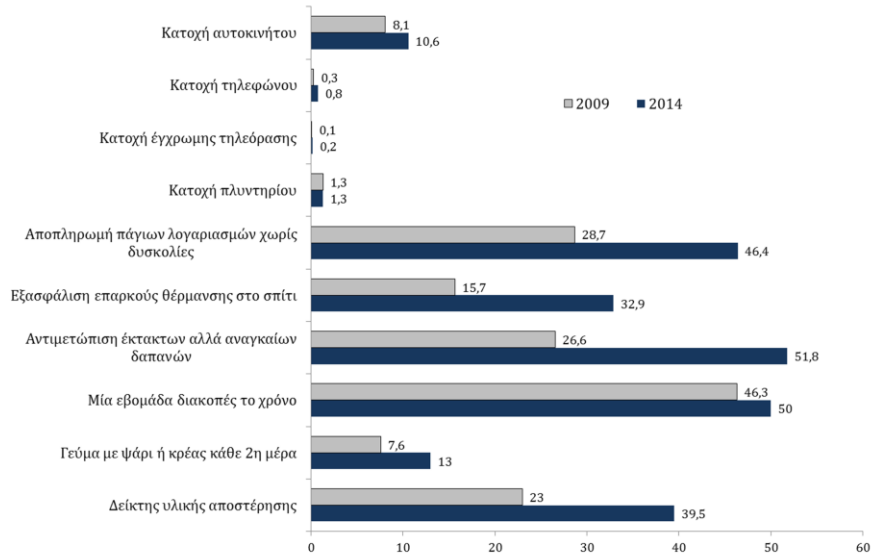
Χρήστος Παπαθεοδώρου
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

(25/10/2015)

Επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και της λιτότητας στην φτώχεια της Ελλάδας

Δείκτες αποστέρησης – 2009-2014

Πηγή: Eurostat (πρόσβαση 24/10/2014)

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Χρήστος Παπαθεοδώρου (25/10/2015)
«Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη
χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής»

25

Επίλογος

- Σε αντίθεση με τις νεοφιλελεύθερες αντιλήψεις της κυρίαρχης ρητορείας σε εθνικό και υπερεθνικό (ΕΕ) επίπεδο, το σύστημα κοινωνικής προστασίας μέσω της υψηλής τιμής των δημοσιονομικών πολλαπλασιαστές που έχουν οι σχετικές δαπάνες, μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της οικονομικής μεγέθυνσης (Δαφέρμος και Παπαθεοδώρου 2012).
- Στο πλαίσιο αυτά μεταβιβάσεις (παροχές) σε χρήμα με έλεγχο πόρων των δικαιούχων όπως το Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα είναι λιγότερο αποτελεσματικές από καθολικές παροχές και κυρίως τις μεταβιβάσεις σε είδος. Ο πολλαπλασιαστής που αφορά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις σε είδος είναι πολύ πιο υψηλός από τον πολλαπλασιαστή που αντιστοιχεί στις μεταβιβάσεις σε χρήμα. Το ΑΕΠ της χώρας θα μπορούσε να ενισχυθεί αφενός με μια ανακατανομή πόρων από τις μεταβιβάσεις σε χρήμα προς τις μεταβιβάσεις σε είδος και αφετέρου με ένα πακέτο ευρύτερης ενίσχυσης της κοινωνικής προστασίας που θα εστιαζόταν στις μεταβιβάσεις σε είδος.
- Η αναμόρφωση και ενίσχυση του συστήματος κοινωνικής προστασίας, είναι κρίσιμης σημασίας για την άμβλυνση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στην φτώχεια και την αποστέρηση αλλά και για την προώθηση της ίδιας της οικονομικής μεγέθυνσης. Η συγκριτική ανάλυση αναδεικνύει την υπεροχή των συστημάτων κοινωνικής προστασίας που έχουν αναπτυχθεί στις Σκανδιναβικές χώρες και που βασίζονται σε καθολικές και γενναιόδωρες παροχές που δίνονται χωρίς έλεγχο πόρων των δικαιούχων.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΡΜΕΦ II
η περιφέρεια στο επίκεντρο της ανάπτυξης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Η σημασία των κοινωνικών δεδομένων στη χάραξη και αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ CESSDA
«Η κοινωνική έρευνα στην Ελλάδα σήμερα: η ανάγκη για συνέργειες σε ένα ρευστό περιβάλλον»
Ρέθυμνο, 24-25 Οκτωβρίου 2015

Χρίστος Παπαθεοδώρου

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης
christos@socadm.duth.gr

